

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΓ' - φύλ. 31 * ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 24 ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΗ 1915 * ΑΡΙΘΜΟΣ 576

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο ΑΚΡΙΤΟΣ. Οί κριτικοί τοῦ «Φλοίσβου».
ΑΔΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ. Ἄπλο τραγούδι.
Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ. Φιλήματα. — Ἀρχαῖος Ἐφηβος. — Ἀπὸ
οὐρανὸν καὶ ἀπὸ χῶμα.
Κ. ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ. Τὸ μεγάλο παιδί (συνέχεια).
ΣΑΙΣΠΗΡ. Ὁ Ὀθέλλος (συνέχεια).
ΤΑΡΤΑΡΙΝΟΣ. Σαπουνόφουσες.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ. — Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ. — Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩ-
ΜΗ. — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΣΑΠΟΥΝΟΦΟΥΣΚΕΣ

Βιάστηκε πολὺ ὁ «Ἐπιφανοῦς Κρητὸς»
πού, καθὼς μᾶς βεβαιώνει ἡ «Ἀκρόπολη»,
ὁ κόσμος στριμώχνεται στ' ἀγκωνάρια, στοὺς
δρόμους, γιὰ νὰ διαβάσει τὰ κατὰ Βενιζέλου
ἄρθρα του, πὺν φηγογράουνε μέρες τώρα,
μὲ μαῦρα καὶ ταμπουριστὰ τυπογραφικὰ
ψηφιά, πρωτοσέλιδα στὴν «Ἀκρόπολη», βιά-
στηκε, λοιπὸν πὺν λέτε, πολὺ ὁ «ἐπιφανοῦς»
αὐτὸς κύριος νὰ καυτηριάσει τὴν ἐξωτερικὴ
πολιτικὴ τοῦ Βενιζέλου καὶ νὰν τὴ χαρακτη-
ρίσει, οὔτε πολὺ οὔτε λίγο, ὡς δικολαβικὴ πο-
λιτικὴ, πὺν στηρίζεται σὲ μιὰ τυφλὴ καὶ ἀλό-
γιστῃ ἀφοσίωσὴ του στὴν Ἀγγλία.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς σὰ χτυπᾷει κανεὶς
ἔτσι, καὶ μάλιστα σὲ ἀντιβενιζελικὴ ἐφημερί-
δα, τὸ Βενιζέλο κερδίζει εὐκολὰ τὸν τίτλο
τοῦ «ἐπιφανοῦς Κρητὸς»· μὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι
πάλι πῶς; ἡ πολιτικὴ τοῦ Βενιζέλου θὰ κριθεῖ
ἀπὸ τὰ γεγονότα (= ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ εὐρω-
παϊκοῦ πολέμου) καὶ τὸ τέλος αὐτό, πὺν κα-
νεὶς δὲν εἶναι σὲ θέση νὰν τὸ προμαντέψει σί-
γουρα ἀπὸ τώρα, ἴσως ἀναδειξεί μεγάλο πο-
λιτικὸ τὸ Βενιζέλο καὶ μεγάλο ἀερολόγο τὸν
ἀρθρογράφου συμπατριώτη του.

Δὲ θέλουμε μ' αὐτὰ νὰ ὑποστηρίξουμε πῶς
ὁ «ἐπιφανοῦς Κρητὸς» ἀραδιάζει στὴν «Ἀκρό-
πολη» σαπουνόφουσες. Κάθε ἄλλο. Εἶναι σο-
βαρά, σοβαρώτατα αὐτὰ πὺν λέει καὶ μᾶς κα-
τασυγκινούνε. Μὰ γιὰτί ὁ βλογημένος νὰ
βιαστεῖ ἔτσι; Γιὰτί νὰ μὴν περιμένει λίγο
ὅσο νὰ καθοριστοῦν καὶ νὰ καθαριστοῦνε

κάπως μερικὰ μικροζητηματάκια πὺν σκετ-
ίζονται μὲ μᾶς καὶ μὲ τὴν πολιτικὴ μας;
Φοβήθηκε μήπως χάσει τὸν τίτλο πὺν τοῦ χά-
ρισε ἡ «Ἀκρόπολη»; Ἄδικος φόβος. Σὶνε
νὰ πηγαίνεις λόγο μὲ τὰ νερά της καὶ εἶναι
πρόθυμη, ἡ μαργιόλα, ὄχι μόνο «ἐπιφανοῦς
Κρητὸς» νὰ σὲ χειροτονήσει, μ' ἀκόμα καὶ
Πάπα.

ΤΑΡΤΑΡΙΝΟΣ

ΦΙΛΗΜΑΤΑ

Γιὰ μιὰ στιγμὴ πὺν σμίγουνε
Τὸ τώρα μὲ τὸ αἰῶνια,
Γλυκολαλεῖ ἓνα φιλίημα·
Κελαῖδουνε τ' ἀηδόνια.

Κι' οὔτε μετράω τίς μέρες μου,
Τὰ χρόνια πού'χω ζήσει,
Μόν' μετράω τὰ φιλίματα
Πού'χω ὡς τώρα φιλήσει.

ΑΡΧΑΙΟΣ ΕΦΗΒΟΣ

Παλικίρι πεντάμορφο
Πὺν ξέφυγες τοῦ χάρου
Καὶ τὴν ψυχὴ σου γλύτωσες
Στὰ στήθη τοῦ μαριάρου,

Γιολάντ' ἀπὸ ρόδ' ἄλικα
Σὰν τῆς ζωῆς τὸν πόθο
Στὶς μποῦκλες σου τίς πέτρινες
Μ' ἓνα φιλί σου κλῶθω...

Ὡ τὸ λιανοχαμόγελο
Στὰ χελὴ σου τὰ θεῖα! —
Μὲς στοῦ ὄνειρου τὸ πέλαγο
Μιὰ στάλ' ἀπὸ εἰρωνεία.

ΑΠΟ ΟΥΡΑΝΟ ΚΙ' ΑΠΟ ΧΩΜΑ

Τ' ἀστέρι ξεκαρδίζεται
Πὺν ἀπὸ ψηλὰ κοιτάζει
Τὴ Γῆ μας πὺν λωλάθηκε
Καὶ σφάζεται καὶ σφάζει.

Τῆς Γῆς ἡ φλόγα κόρωσε
Καὶ τοῦ ὀίχνει μ' ἀχτίδα:
Ντροπὴ σου παλιοκάντηλο
Καὶ φῶς δέχως πατρίδα!

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

✦ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΙΔΙ ✦

7—

— Έπειτα αυτή ή γλώσσα. Δέν είναι γλώσσα αυτή, πρόστεσε ο διευθυντής.

‘Ο Άλέξης ξιππάστηκε.

— Δέν τινέ βρίσκετε άρκετά ζωντανή; ρώτησε.

— Τί ζωντανή και ψόφια. Αυτά δέν έχουνε καμιά σημασία. ‘Η γλώσσα του σχολείου πρέπει νάνα καθαρή, έπίσημη. Αυτό είναι.

‘Ο Άλέξης κατέδαζε τό κεφάλι. Είθε πώς με τον άνθρωπο αυτό του είτανε αδύνατο νά συνεννοηθή και προτίμησε νά σωπάση. ‘Ο διευθυντής τονέ κοιτάζε κάμποσο στά μάτια. ‘Ετοιμαζότανε νά του κάνη κάποιον μάθημα.

— Τό σχολείο πρέπει νά στέκεται ύψηλά, νά μὴν κατεβαίνη στον όχλο. Άλλοιότικα πώς θά διακριθούμε μεις από τον όχλο;

‘Ο Άλέξης πάλε δέν του άποκρίθηκε. Οι ιδέες του είτανε τώρα τόσο ριζικά διάφορες. Πήρε τό κάπello του κ’ έτοιμάστηκε νά φύγη για νά θέση τέλος στό μάθημα του διευθυντή. Κείνος ξεροκατάπινε σά νάθελε κάτι ακόμα νά προστέση.

— Και νά σου πω και τό άλλο. Δέ χρειάζεται τόση έξοικειωση με τά παιδιά. ‘Ο δάσκαλος δέν πρέπει νά κατεβαίνη ως τά παιδιά. Γιατί, ξέρεις, καμιά φορά, μπορεί και νά παρεξηγηθή, είπε και τούρριξε μιάν έκφραστικιά, πονηρή ματιά.

‘Ο Άλέξης δέν είχε καμιά διάθεση για συζήτηση. Χαιρέτισε ξερά τό διευθυντή του κ’ έφυγε. Τώρα για πρώτη φορά ένιωθε πώς δέ φτάνει νά μὴ δουλεύη κανείς τό κράτος για νά μὴν είναι σκλάβος. ‘Υπάρχουνε πολλώ λογίωνε σκλαβιάς!

‘Η σκέψη αυτή του γιόμισε τήν ψυχή μελαχολία.

9

‘Η καρδιά του χτυπούσε δυνατά σά μπήκε μέσα στην τάξη. Σήμερα είχε μάθημα για τους Γράκχους. ‘Ός τώρα τό κεφάλαιο αυτό δέν τονίωθε, δέν μπορούσε νά μπή βαθειά στό νόημα της μεταρρυθμιστικιάς ένεινης άπόπειρας τω δυό αδερφίωνε με τά τραγικά έπακόλουθά της, με σήμερα τά πράγματα ζωντανεύουνε μέσα του, συχρονίζονται, τά δυό αδέρφια του παρουσιάζονται για δυό μεγάλες εύγενικές ψυχές που παλεύουνε και πέφτουνε σ’ έναν άνισο άγώνα για τό καλό του λαού.

Μέσα στη σιγαλιά που άπλώθηκε στην τάξη σάν άρχισε νά μιλή, ή φωνή του άντηχούσε σ’ έναν τόνο θερμό, προφητικό, ύποβλητικό. ‘Ολόρθος, ίσος πάνω στην έδρα, άφηγε τά λόγια νά πέφτουνε από τό στό-

μα του μαλακά, κουδεντιαστά, συγκινημένα με δίχως λυρισμούς, κ’ ή ματιά του που πλανιότανε σάν άφαιρεμένη πάνω από τά κεφάλια των παιδιών, έδειχνε πώς δτι έλεγε κείνη τή στιγμή τονίωθε κι ο ίδιος βαθειά, πώς ή ψυχή του πονούσε, βουτημένη στη θλίψη. ‘Αμίλητα, στρυμωγμένα τό ένα κοντά στο άλλο τά παιδιά, με τά κεφάλια ψηλά, τονέ κοιτάζανε στά μάτια, παρακολουθούσανε κάθε κίνηση των άχειλιών του. Για νά ζωγραφίση τή φτώχεια, τήν κακομοιριά που βάραινε πάνω από τά κεφάλια του πλήθους, που πλημμυρούσε τότε τους δρόμους της Ρώμης, πήρε τά ίδια τά λόγια του Γράκχου προς τό λαό και τά παρουσίασε στα παιδιά σέ μιάν μορφή χτυπητή, ζωντανή. ‘ΕΆγρια θερία που γυρίζουνε στα δάση, τά ζώα που κατοικούνε στην ‘Ιταλία, έλα αυτά έχουνε τό καθένα τή φωλιά του μιάν σπηλιά για νά τρυπώσουνε. Μονάχα οι πολίτες έσείς, που χύνετε κάθε μέρα τό αίμα σας για τήν ‘Ιταλία, μονάχα έσείς δέν όρρίζετε τίποτε άλλο παρά τό φως και τον άγέρα. ‘Όταν πριν τή μάχη οι στρατηγοί, τή στιγμή που είσαστε στη γραμμή, σάς λένε πώς πάτε νά πολεμήσετε για τους τάφους των πατέρω σας και για τις έκκλησιές σας, σάς λένε ψέμματα. ‘Από όλους έσας κανείς δέν όρρίζει τον τάφο του πατέρα του, ούτε ένα πρόβατο δέν έχειε στην κατοχή σας. Πολεμάτε, χύνετε τό αίμα σας για νά πλουτίσουνε άλλοι! Σας λένε πώς είσαστε οι άφέντες της οικουμένης, κι άλλοίμονό σας, δέν έχειε στην κατοχή σας ούτε ένα σβαλάκι χώμα».

‘Ακουστήκανε αναφυλλητά. Σιγαλιά.

— Κύριε, ο Δουκάνος κλαίει! φώναξε ένα παιδί. ‘Ο Πέτρος Δουκάνος συμμεμένος πάνω στο θρανίο, με τό πρόσωπο μέσα στις φούχτες του, δέν μπόρεσε νά κρατήση τήν καρδιά του που χόρευε όσο άκουγε τό δάσκαλό του νά μιλή και τά δάκρυά του άναβλύσανε άξαφνα ζεστά, όρμητικά...

— ‘Αφήστε τονε νά κλάψη, άποκρίθηκε ο Άλέξης σιγαλά, ώχρός, σ’ έναν τόνο θλιμμένο.

— Γιατί, κύριε, οι φτωχοί δέν τά παίρνανε όλα αυτά με τό χέρι τους; άκούστηκε άξαφνα μιάν φωνή.

‘Ο Άλέξης κούνησε τό κεφάλι του.

— Μιάν που οι άλλοι είχανε τή δύναμη στο χέρι τους, αυτό είτανε αδύνατο. Γιαυτό ο Γράκχος ζήτησε νά ξυπνήση τό λαό. Με ή λαός ναρκωμένος, άφρονισμένος από τή φτώχεια δέν είτανε σέ θέση νά τονέ νοιώση. ‘Απάνω σ’ αυτό βρήκανε τό μέσο οι άντιθετοι νά δημοκοπήσουνε σέ βάρος του. Τονέ συκοφαντήσανε ζητώντας νά τον παραστήσουνε όχτρο του λαού. Και

τὸ πετύχανε. Ἄνιδεος, ἀνύποπτος σὺν παιδί ὁ λαὸς ἔπεσε στὰ βρόχια ποὺ τυῦχανε στήσει. Ὁ Γράχκος ἐρέθηκε μόνος μπρὸς σὲ μιὰ γιγάντιαν ἀντίδραση ποῦ θελε μὲ κάθε μέσο νὰ πνίξη τὸν ἐπαναστατικὸ σπόρο. Συκοφαντημένο τὸ ἔργο του δὲ γεννοῦσε πιά καμιάν ἐμπιστοσύνη στὸ λαό. Ἡ στιγμή τῆς καταστροφῆς ἔφτασε. Ὑπολογίζοντας στὴν ἀδιαφορία τοῦ λαοῦ, τοῦ ριχτήκανε μιὰ μέρα ἄλοι μαζί, οἱ ἀφεντάδες μὲ τοὺς δούλους τους, μὲ ὄπλα καὶ μὲ ρόπαλα καὶ τονὲ σκοτώσανε. Γιὰ προσβολὴ τὸ πτώμα του τὸ πετάξανε στὸν Τίβερη....

— Καλὰ τοῦ κάνανε! ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ μέσα ἀπὸ τὰ θρανία.

“Ὅλα τὰ παιδιά γυρίσανε τὰ κεφάλια τους ξαφνιασμένα.

— Αὐτὸς τὰ λέει, κύριε, γιατί εἶναι πλούσιος, φώναξε ἓνα παιδί ὄρθιο σ’ ἓναν τόνο θερμὸ, δείχνοντας μὲ τὰ δάχτυλο τὸ ἄλλο παιδί ποὺ φώναζε κ’ εἶτανε ἀλήθεια τὸ μεγαλύτερο ἀρχοντόπουλο μέσα στὴν τάξη.

— Ἄς λέη ὅ,τι θέλει αὐτός, φώναξε ἓνα παιδί σὲ τόνο περιφρονητικό.

— Μὰ ὁ λαὸς δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν ἀφήσῃ μοναχὸ του τέτοιον ἄνθρωπο, ψιθύρισε ἄλλο παιδί πικραμένο.

— Μὰ δὲν ἀκουσε; Ὁ λαὸς εἶπε τρακισμένως ἀπὸ τὴ φτώχεια καὶ δὲν ἐνοιῶθε, τοῦ ξήγησε ὁ διπλάνος του....

Βγήκε ἀπὸ τὴν κάμρα ἐνθουσιασμένος μὲ τὸν ἐκπύτο του. Αὐτὸ ποὺ ζήτησε τὸ πέτυχε. Τὰ παιδιά συγκινηθήκανε, στὴν ψυχὴ τους γεννηθήκανε οἱ πρώτες γόνιμες ἀπορίες. Εἶτανε μιὰ ἀπὸ τίς μεγάλες ἐπαγγελματικές ἐπιτυχίες του καὶ μιὰ ἀπὸ τίς λίγες φορὲς ποὺ μπόρεσε νὰ μιλήσῃ μὲ τὴν ψυχὴ τῶν παιδιῶν.

Ὁ διευθυντὴς τὸν περίμενε στὸ γραφεῖο.

— Ἀργήσες, τούπε γελαστά.

Κοίταξε τὸ μεγάλο ρολοῖ τοῦ τοίχου καὶ τότε εἶδε πὼς εἶχε περάσει ἡ ὥρα. Κι ὡς τόσο τὰ παιδιά δὲν εἶχανε ἐκδηλώσει καμιά στενωχώρια. Ποῦ ἄλλοτε ποῦ δὲ ἐλέπανε τὴ στιγμή πότε νὰ πεταχθοῦνε ὄξω.

Στὸ γραφεῖο δὲν εἶτανε κανεὶς ἄλλος κείνη τὴ στιγμή. Οἱ ἄλλοι δασκάλοι εἶχανε τελειώσει τὸ μαθημά τους καὶ φύγανε. Ἡ ἐπιστάτιτσα εἶχε ἀρχίσει τὸ σκουπίσιμα μέσα στὶς τάξεις κ’ ἡ σκόνη ὑψωνότανε σὺννεφο. Ὁ διευθυντὴς ἀναψε ἓνα τσιγάρο ἔπειτα πρόσφερε τὴν ταμπάκαρα του καὶ στὸν Ἀλέξη.

— Ἔχω κάτι νὰ σοῦ πῶ. Δὲν εἶναι τίποτα. Μιὰ μικροευκολία ἀπὸ τίς συνηθισμένες, ἄρχισε νὰ λέη βγάζοντας ἀπὸ τὰ ρουθούνια του τὸν καπνὸ.

— Ὅ,τι μπορῶ, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξης.

— Πρόκειται γιὰ κάποιον φίλο μου. Καλὸς φίλος καὶ πρόσωπο χρήσιμο. Τοῦ χρειάζεται ἓνα ἀπολυτήριο γιὰ νὰ διορισθῇ νομάρχης. Ἐνα πρᾶμα διλαδὴ ἐντελῶς τυπικό. Πρόκειται λιγὸ νὰ τὸν εὐκολύνουμε. Τοῦ χρειάζεται ἓνα πιστοποιητικὸ ὅτι διδάχτηκε στὸ σπῆτι τὰ μαθήματα τοῦ σχολείου γιὰ νὰ μπορῇ ὑστερὶς νὰ δώσῃ ἐξέταση. Ἐνα τυπικὸ πρᾶμα... εἶπε

ἀδιάφορα προσφέροντας ἓνα δεῦτερο τσιγάρο στὸν Ἀλέξη.

Κείνος δὲν ἀποκρίθηκε. Ὁ διευθυντὴς ξακολούθησε τὴν κουβέντα σὲ γενικὸ τώρα τόνο.

— Τί νὰ κάνῃς; τέτοιος εἶναι ὁ κόσμος· ὁ ἓνας πρέπει νὰ βρῆσκειται στὸν ἄλλον. Ἐπειτα εἶναι μερικὰ πρόσωπα ποὺ δὲν πρέπει κανεὶς νὰ τὰ δυσαρεστάη. Στὴν κοινωνία πρέπει νὰ ζητᾶη κανεὶς νάχῃ στηρίγματα, φίλους πολλοὺς καὶ δυνατοὺς. Ἄλλοιῶς...

Ὁ Ἀλέξης ξακολούθησε νὰ σωπαίνη ἐνῶ ὁ ἄλλος συνέχιζε τὸ κοινωνικὸ του μάθημα.

— Ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νάβῃ μονόπαντος σὺν τὸ λύκο, χρειάζεται κάποια λιγυσιά, πρέπει νάβῃ κανεὶς καλὸς τιμονιέρης γιὰ νὰ στρίβῃ τὸ τιμόνι στὴν κατάλληλη στιγμή...

Ὁ Ἀλέξης τονὲ παρατηροῦσε μὲ μισόκλειστα μάτια μέσα στὸ γαλάζιο σὺννεφο τοῦ καπνοῦ.

— Κατερίνα, φτειάσε μας δυὸ καφέδες, φώναξε ὁ διευθυντὴς δυνατὰ. Ἐπειτα ξακολούθησε.

— Βλέπεις ἐμένα; Τριάντα χρόνια ἔχω δῶ μέσα· δὲν εἶχα αὐτὴ τὴ λιγυσιά ποὺ σοῦπα, θὰ τὸ εἶχα κλείσει ἀπὸ τὸν πρώτο χρόνο. Κ’ ἔπειτα; Ἐνῶ τώρα δὲν μπορεῖς νὰ πῆς πὼς δὲν προσφέρω ὑπηρεσίες στὴν κοινωνία.

Ἡ Κατερίνα ἀλευρωμένη ἀπὸ τὴ σκόνη, μὲ τὴ σκούπα στὴν ἀμασκάλη, ἀπίθωσε τὰ φλυτζάνια στὸ τραπέζι.

— Ἄμ δὲν ἀφῆγες καμμένη τὴ σκούπα; εἶπε ὁ διευθυντὴς τραβώντας τὴν πρώτη ρουφιζιά.

— Ἐπειτα αὐτὲς οἱ δουλειὲς καταντήσανε τυπικές. Νομίζεις πὼς θὰ δοκιστῆς στάλθηνά;

Ὁ Ἀλέξης ξαφνιασθήκε.

— Ἄ! Χρειαζέται κι ἔρκος; ψιθύρισε.

Ὁ ἄλλος ξερογέλασε.

— Διλαδὴ ἔτσι λέει ὁ νόμος· μὰ δὲ βαριέσαι. Κανεὶς δὲν ὀρκίζεται. Νά, ὁ γραμματέας τοῦ δικαστηρίου θὰ κάνῃ τὸ πρακτικὸ καὶ σὺ θὰ περάσῃς νὰ βάλῃς μιὰν ὑπογραφή· αὐτὸ εἶναι ἔλο.

— Καὶ δὲν εἶναι τὸ ἴδιο; ρώτησε ξερὰ ὁ Ἀλέξης; σκεπτικῶς.

— Καθόλου. Ἴσα εἶναι νὰ βάλῃς τὸ χέρι σου στὸ Εὐαγγέλιο κ’ ἴσα νὰ βάλῃς μιὰν ὑπογραφή;

— Μὲ τὴν ὑπογραφή μου δὲ θὰ βεβαιώσω πὼς ἐρκίστηκα;

Κείνος ξερόδηξε.

— Ναι. Δὲ σοῦ λέω. Μὰ, κατάλαβες, δὲν παλαμίζεις τὸ Εὐαγγέλιο. Ἐπειτα ἄμα εἶναι νὰ κάνῃ κανεὶς τὸ καλὸ...

Τὸ κουδούνι τῆς δξώπορτας χτύπησε. Ἡ Κατερίνα ἔτρεξε νάνοιξη. Σὲ λίγο ξαναγύρισε.

— Ἐνας ἄνθρωπος ζητᾶει τὸν κύριο Ἀλέξη.

Ὁ Ἀλέξης βρέθηκε ὄρθιος.

— Λοιπὸν θὰ τὰ ξαναποῦμε, φώναξε ὁ διευθυντὴς.

— Ναι, ἔχουμε καιρὸ, ἀπάντησε.

Στὸ δρόμο τὸν περίμενε ὁ Ζήσης.

— Μπᾶ ἐσὺ ἐδῶ ; Τί τρέχει ; ρώτησε.
 Κείνος εἶχε τὸ πρόσωπο συννεφιασμένο.
 — Πᾶμε. Σὲ χρειάζουμε, μουρμούρισε.
 Περπατούσαν ἀμίλητοι. Ὁ ἥλιος θασιλεμένος.
 — Ἐδῶ, εἶπε ὁ Ζήσης.

Μπήκανε σὲ μιὰ ταβέρνα. Καθήσανε σ' ἓνα στογγυλὸ τραπεζάκι στὸ βάθος, πίσω ἀπὸ ἓνα χρωματιστό, πάνινο μπερντέ κι ὁ Ζήσης διάταξε μισὴ ὀκᾶ καὶ μεζέδες.

— Μισὴ ὀκᾶ δυὸ ἀνθρώποι ; μουρμούρισε ὁ Ἀλέξης.

— Μπᾶ, δὲν εἶναι τίποτα.

Ὁ Ἀλέξης τὸν κοίταξε στὰ μάτια.

— Τί μὲ κοιτᾶς ; Ἀπόψε ἔχω κέφι. Θὰ γλεντήσω, εἶπε ὁ Ζήσης καὶ γύρισε τὴ μισὴ στὸ ποτήρι του ὅσο νὰ ξεχειλίση.

— Ἐβίβα, φώναξε.

Ὁ Ἀλέξης ἔφερε τὸ ποτήρι στάχειλια του ἐνῶ ὁ Ζήσης τὸ στράγγιζε ὡς τὸν πάτο.

— Κάπελα κρασί, φώναξε χτυπώντας τὴ μισὴ πάνω στὸ τραπέζι.

— Ποῦ τὸ ρίχνει τόσο κρασί ; σκέφτηκε ὁ Ἀλέξης. Ποτὲ δὲν τὸν εἶχε δὴ νὰ πίνῃ ἔτσι μὲ τόσο πάθος, τυφλά. Τὰ μάτια του ὀγρὰ, γυαλλίζανε ἀπὸ τὸ πιτό. Σίγουρα κάτι ἔχει.

— Ἄ! Ἐχω ἓνα κέφι, ἀπόψε, φώναξε γλείφοντας τὰ χεῖλια του.

Ὁ Ἀλέξης πήρε ἓνα σαβαρὸ ὕφους.

— Κἀτι ἔχεις Ζήση ἀπόψε, ρώτησε.

Κείνος γέλασε.

— Μὰ δὲν τὸ ξέρεις ; Γιορτάζω τὴ λευτεριά μου. Ἀπὸ σήμερα εἶμαι λεύτερος, φώναξε γελώντας.

— Δὲ σὲ καταλαβαίνω.

— Ποῖος σοῦ φταίει ; Νά! Πῶς νὰ σοῦ τὸ πῶ ; Ἀπὸ σήμερα δὲν ἔχω ἀφεντικό.

— Δὲ δουλεύεις πιά στὴ φάμπρικα ;

— Δόξα σοὶ ὁ Θεὸς ποῦ τὸ κατάλαβες, φώναξε.

Ὁ Ἀλέξης σκέφτηκε λίγο.

— Σὲ πάψανε ;

— Βέβαια, μὲ πάψανε. Εἴμουνα, λέει, στοιχεῖο ἐπικίντυνο.

— Εἶπες τίποτα ;

— Εἶπα. Πῶς μποροῦσα νὰ μὴν τὸ πῶ ; Εἶπα πὼς πρέπει νὰ μᾶς ἀνείξουνε ἓνα παράθυρο γιὰ νὰ μπαίνει ὁ ἥλιος.

— Λοιπὸν ;

— Λοιπὸν μιὰ μέρα ἀγρίεψα, φώναξα, εἶπα πὼς δὲ χρωστᾶμε τίποτα νὰ χτικιάσουμε μέσα στὴν ὄγρασία. Ἐπειτα καταλαβαίνεις τί ἐγίνε.

Γιόμισε τὰ ποτήρια.

— Ἐβίβα. Ἐσὺ δὲν πίνεις. Ἄς εἶναι. Πίνω ἐγὼ καὶ γιὰ τοὺς δυὸ, φώναξε.

— Ὡστε τώρα καθησιό :

— Ὅσο νὰ ξαναβροῦμε δουλειά. Γιὰ τὸ ἄλογο πάντα θὰ θρεθῇ ἓνα καμπούκι.

Νύχτωσε. Ὁ ταβερνιάρης ἀναψε τὴ λάμπα.

— Κάπελα, τὸ λογαριασμό, φώναξε.

Ὁ Ἀλέξης δοκίμασε νὰ βάλῃ τὸ χέρι στὴν τσέπη του.

— Ἄ, ἀπόψε εἶναι ὀλα δικά μου.

Βγήκανε ὄξω. Ὁ ἀγέρας δροσάτος τοὺς χτύπησε στὸ πρόσωπο, ὑστερὶς ἀπὸ τὴ μούχλα τῆς ταβέρνας πίσω ἀπὸ τὰ βαρέλια ὅπου εἶχανε τρυπώσει. Ὁ Ζήσης ἄρχισε νὰ τρεκλιζέη.

— Πᾶμε τώρα σπιτί νὰ ἡσυχάσης, εἶπε ὁ Ἀλέξης.

— Τί ; Σπιτί λέει ; Θὰ πᾶμε στὴ Ἰέσκη. Ἀπόψε ἔχουμε συνεδρίαση. Δὲν τὸ ξέρεις ;

(Ἀκολουθεῖ)

ὍΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Στὸ ὑπέροχο ποίημα τοῦ Παλαμᾶ, «Στ' ἄρματα», ποὺ στόλισε τὸ περασμένο φύλλο, στὸ 5 μέρος, 2 στροφὴ (σελίδα 371) ἡ ἔγνοια ἐγινε ἄγνοια κ' ἡ στροφή πρέπει νὰ διαβαστεῖ ἔτσι :

τίς παρετάμ' ἑμεῖς ἀπὸ μιὰν ἔγνοια
 πιδ δυνατή, γιὰτ' ἔχουν τὴν ἐλπίδα
 πὼς θὰ ξαναγυρίσουμε μιὰ μέρα
 στὴν ἀγκαλιά τους.

— Μιὰ γνώμη ἐνὸς μεγάλου Ἑλληνα, ποὺ ζεῖ ὄξω καὶ ποὺ βλέπει τὰ πράματα ὄχι μὲ μάτι κομματικὸ : «Ὁ Γερμανός, λένε, εἶναι ὁ δυνατώτερος καὶ θὰ νικήσῃ. Τὸ λοιπὸν, ἀφοῦ εἶναι ὁ δυνατώτερος καὶ ἀφοῦ θὰ νικήσῃ, μαζί του δυναμώνει, μαζί του νικᾷ καὶ ὁ Βούλγαρος. Τὸ συμπέρασμα ; Πάει, ἡ Ἑλλάδα θὰ νικηθῇ. Ὁ πατριωτισμὸς καὶ ἡ ὀρθὴ κρίση, θέλουνε, προστάζουνε νὰ γίνῃ ὅ,τι μπορεῖ γιὰ νὰ δυνατίσῃ ὁ Βούλγαρος, ὥστε καὶ ὁ Γερμανός». Μιὰ γνώμη ὀρθὴ καὶ τσεκουράτη ποὺ ἀξίζει ἄρθρο ἀλάκερο.

— Ὁ «ἐπιφανοῦς Κρητὸς» ποὺ τουλουμιάζει τάχα τὸ Βενιζέλο στὴν «Ἀκρόπολη», σὲ κάθε δέκα ἀράδες μᾶς βεβαιώνει πὼς οἶναι «φίλος του στενός». Ἄν ἔχει κι ἄλλους τέτοιους φίλους ὁ Βενιζέλος νὰν τοὺς χαιρετᾷ ὡς τόσο σὲ τούτη τὴν περίσταση θὰ θυμήθηκε, ὁ ἄμφορος, τὴ γνωστὴ παροιμία καὶ θὰ δεήθηκε στὸ θεὸ νὰν τονὲ φιλαίει ἀπὸ τοὺς φίλους του.

— Ὁ βουλευτὴς Μιτυλήνης κ. Βασιλακάκης, σὰ δημοτικιστὴς ποὺ δὲν εἶναι, δὲ φοβήθηκε τὴν ἀλήθεια μὰ τὰ εἶπε ὡμὰ καὶ τοικογράτα μέσα στὴ βουλὴ γιὰ τὴν τρομοκρατικὴ διοίκηση στὶς νέες χῶρες, τόσο τρομοκρατικὴ ποὺ καταντάει νὰ κάνει πιθυμητὸ καὶ τὸν τοῦρκικο ζυγὸ ἀκόμη. Κάποιος τὸν εἶπε καὶ προδότη, μὰ προδότης, θαρροῦμε, εἶναι κείνος ποὺ κρύβει τὴν ἀλήθεια κι ὄχι ποὺ τὴ βροντοφωνάζει.

— Μ' ὅλη τὴν ἀνώμαλη κατάσταση, ἀρκετὰ καινούρια βιβλία βγήκανε, ἡ «Ἀγάπη καὶ πόλεμος» τοῦ Τυμφορητοῦ, «Ὁ πιστὸς τῆς Ἀπελπισίας» τοῦ Βέλμου, ἡ «Κριτικὴ καὶ Ποίηση» (φυλλάδια γ καὶ γι) κλπ. Γιὰ τὰ βιβλία αὐτὰ θὰ γράψουμε σ' ἐρχόμενα φύλλα, γιὰτὶ στὸ σημερινὸ δὲν περισεύει τόπος.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΉΛΗΒΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοχρήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, άρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντηρημένη χρονιάτικη : Δρ. 20.

Βρίσκεται σε όλα τα κίβσκια και πουλιέται 20 λεπτά τὸ φύλλο.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΕΚΙΑ

ΙΣΑΜΕ τὴν ὥρα πορ γράφουμε, Παρασκευὴ πρωί, δὲν ξέρομε ποῖὸ δρόμο θὰ τραβήξει, στὴ διάλυση τῆς Βουλῆς ἢ στὸ μετασκηματισμὸ τοῦ Ὑπουργείου, ἢ ὑπουργικὴ κρίση ποῦ ξέσπασε τὴν Τετράδη τὰ ξημερῶματα στὴ Βουλῆ. Ἄν τελιώσει μὲ Διάλυση, πῶσαι και τὸ πῖὸ πιθανὸ, τότε βλογημένη νάσαι ἢ ὥρα ποῦ ξέσπασε αὐτὴ ἢ κρίση, γιατί ἔτσι, μὲ τίς ἐκλογές, θὰ δοῦμε τί θέλει ἐπιτέλους αὐτὸς ὁ λαός, ποιά πολιτικὴ ἔννοει νάκολουθήσει, τί θάἀποφασίσει γιὰ τὴν τύχη του.

Γιατί στίς ἐκλογές αὐτές, ποῦ θὰ κατεβοῦν πῖὰ τὰ κόμματα μὲ πρόγραμμα ὁ ρ : σ μ ἔ ν ο, ὁ λαὸς μόνος του θὰ κανονίσει τὴν τύχη του και κανένας, ὅσο δυνατὸς κι ἂν εἶναι, δὲ θὰ μπορέσει νὰ τοῦ ἐναντιωθεῖ. Σῶνει νὰν τοῦ μιλήσουν εἰ ἀρχηγοί, καθὼς τῶχουμε και χρέος, μὲ εἰλικρίνεια, νὰν τοῦ ξηγήσουμε μὲ λόγια ἄπλά και σταράτα τὴν πολιτικὴ τους, νὰν τοῦ δείξουμε τί σημασία θάχει ὁ ψῆφος του. Πρέπει: δηλ. τούτη τὴ φορά ὁ λαὸς νὰ ξέρει τί θὰ ψηφίσει και γιατί θὰ ψηφίσει: ἔτσι ἢ ἄλλιῶς και τοῦτο θὰν τὸ μάθει ἀπὸ τοῦς πολιτικούς του ἀρχηγούς.

ὍΣΟ γιὰ τὴν περίστασι ποῦ εἶναι, λέει, ἀκατάλληλα γιὰ ἐκλογές κτλ., εἶναι πράματα ἀστεία, ποῦ δὲν ἀξίζουμε γιὰ σοβαρὴ συζήτηση. Μήπως τραβοῦσαμε σὲ κανένα ἐρισμένο σημεῖο, γιὰ νὰ μᾶς κόψουν τὸ δρόμο μᾶς σὲ ἐκλογές; Θαλασσοδερνόμαστε κυριαρχτικά. Και κεῖ ποῦ νὰ θαλασσοδερνόμαστε αἰώνια, καλύτερα ποῦ κάνουμε μιὰ μικρὴ διακοπὴ γιὰ νάποφασίζουμε καταποῦ θὰ στρήψουμε τὸ τιμόνι. Κι ἀ στὸ μεταξὺ ἢ θάλασσα φουσκῶσει περισσότερο, βουλιάζοντας θὰ μπορούμε νὰ δικαιολογηθοῦμε πὼς μᾶς βρήκε τὸ κακὸ πᾶνου στὴν ὥρα ποῦ λογαριάζαμε πὼς νὰν τὸ ξεφύγομε.

Ἄφοῦ εἶμαστε χαμένοι γιὰ χαμένοι ἂς μᾶς μένει τουλάχιστο ἢ ἐλπίδα πὼς ἀπὸ τίς ἐκλογές θὰ ξεπροβάλλει ἢ σωτηρία μᾶς.

ΔΕ θέλει πόλεμο ὁ λαός; Ἄν εἶ πει αὐτὸ μεθαύριο μὲ τίς ἐκλογές ὁ ἑλληνικὸς λαός, ἢ κυβέρνησι ἔχει χρέος ἐπιταχτικὸ ἀμέσως νὰ διαλύσει τὴν ἐπιστρατεία. Ἡ πόλεμο ἢ ἀποστρατεία. Ὅχι κοροϊδεῖς και

πράματα ἐρμαφρόδιτα, ἐνοπλες οὐδετερότητες και τέτια κολοκῦθια ποῦ σακατεύουν τὸ λαὸ, τὸν πεθαίνουμε στὰ πόδια, δίχως κανένα πραχτικὸ ἀποτέλεσμα.

Ἔτσι πρέπει νὰ μπει μεθαύριο τὸ ζήτημα τίς ἐκλογές και πᾶνου σ' αὐτὸ νάποφασίσει ὁ λαός. Γιατί ἂν εἶναι νὰ ξακολουθήσει ἢ ἐπιστρατεία μὲ τὴν ἐνοπλη οὐδετερότη αἰώνα ἀλάκερο, προτιμότερος χίλιες φορές εἶναι ὁ πόλεμος ποῦ σὲ λίγους μῆνες θὰ πάρει ἕνα τέλος.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΠΕΡΙ ΤΕΧΝΗ ΚΤΛ.

Φίλε Νουμά,

Δὲν εἶμαι δυστυχῶς, προστάτης τῶν γραμμάτων και τεχνῶν.

Τὴ σοβαρὴ αὐτὴ προστασία τὴν ἔχουν ἀναλάβει πῖὰ ἐργολαβικῶς — μὲ διεθνείς σκοπούς — τρεῖς ἀνθρωποι, και νὰ εἶστε βέβαιοι, πὼς τὸ πνεῦμα θὰ σωθῇ μὲ τέτοιους διαιτητές.

Μαζεύτηκαν λοιπὸν τριγύρω ἀπῶνα τραπεζάκι κέβαλαν τὰ χέρια τους μαζί νὰ τὸ καλέσουν και νὰ τὸ μεράσουν κι' οἱ τρεῖς.

Δὲν εἶχα τὴν ὑπομονὴ νὰ παρακολουθῶ τίς séances spirites, παρὰ σποραδικά, ἐκεῖνο ὅμως ὅπου ξέρω ἀπὸ τὸ πρῶτο πνευματιστικὸ φυλάδιο ποῦ ἐβγάλανε, εἶνε, πὼς ὁ Κάρλαυλ, ποῦ τὸν καλέσαν πρῶτον, ἀγνωστο γιατί, στὸν ἄλλο κόσμο πάσχει τρομερὰ ἀπ' τὴν δυσπεψία ὅπου ὑπόφερε σ' αὐτόν. Ὁ ἐμπνευσμένος του βιογράφος δὲ διαρῆται νὰ τονίζει τὴν ἀπείσια λέξι εἰς βάρος τοῦ προφήτη τῶν Ἑρώων, μὲ τὴν αὐταρέσκεια ἴσως, ὅτι αὐτοῦ τὸ σῶμα λειτουργεῖ κανονικά.

Ὁ ἄλλος ὑποσχέθη στὸ Rosseti νὰ τοῦ μεταφράξῃ κάπου-κάπου ἕνα σονέττο.

Ὁ τρίτος ρίχνει μὲ χειρονομίαν ἀνθρώπου κουρασμένου πῖὰ ἀπὸ τὴν κατάστασι «μέσα σὲ φακέλους εὐώδεις» κεραυνοὺς προφητικούς.

Μὲ ὕφος παρήγορο γιὰ τοῦς ἀδικημένους ἀπ' τὴν τύχη, κλαίει τὴ μοῖρα τῶν Τεχνῶν και μὲ εὐθυμοὺς ὑπαινιγμούς, γυρεῖ τάχατε νὰ συμαδέψει ἐκεῖνους, ποῦ ἢ ἀγερωχία τους ἐρεθίζει τίς κρυφές πληγές του, σὲ σημεῖο, ποῦ μάταια προσπαθεῖ νὰ μὴ τίς ξύνει φανερά.

Ἄλλὰ τί μ' αὐτά; Ἡ τέχνη θὰ σωθῇ. Εἶναι βέβαιο. Ὡ μὴν πιστεύετε στὴ μετριοφροσύνη, ἂν φαίνεται δισταχτικὴ! Τῆς μετριοφροσύνης τὰ ὄργια εἶνε μυστικά. Τί λέω; Ἡ τέχνη ἐσώθη πῖα!

Ἐπιμύθιο

«Τρία πουλάκια κάθησαν, μόλις ἐφύγαν ἄλλα,
Τῶνα κυττάει τὸ δεύτερο, τὸ δεύτερο τὸ τρίτο
Τὰ τρία μαζί κυττάζονται κέτσι τελειώνουμε ἄλλα.»

Ο ΔΥΣΠΕΠΤΟΣ

ΓΟΥΓΙΛΙΑΜ ΣΑΙΣΠΗΡ

Ο ΘΕΛΛΟΣ

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΘΕΟΤΟΚΗ

8-

Κακόφωνη ήταν η υπεράσπισή μου.
 Ο άντρας μου δεν είναι εκείνος που ήταν
 Και πλιά δὲ θὰ τὸν γινώριζα ἐγὼ βέβαια,
 Ἄν εἶχε ἀλλάξει τόσο καὶ στὴν ὄψη
 Ὅσο στὸ χραχτήρη του. Γιὰ σὲνα,
 Ἔτσι νὰ μὲ βοηθήσουν τᾶγια πνέματα,
 Ὅ,τι μποροῦσα τοῦκ. Καὶ μ' ἐκάμην
 Νὰ γίνω τὸ σημάδι τοῦ θυμοῦ του
 Τὰ ξέσκαπα τὰ λόγια μου. Γιὰ τώρα
 Ὑπομονὴ χρειάζεται. Θὰ κάμω
 Ὅ,τι μπορῶ. Περισσότερο ἀπὸ κείνο
 Που θὰ τολμοῦσα ὡς καὶ γιὰ τὸν ἐαυτὸ μου.
 Δὲ φχαριστιέσαι;

ΓΙΑΓ. Ὁργίστηκε ὁ Κύριός μου;

ΑΙΜ. Ἐφυγε ἀπόδω τούτην τὴ στιγμή,
 Κι' ἀληθινὰ σὲ σύγχυση μεγάλη.

ΓΙΑΓ. Ἐκεῖνος ὀργισμένος; Στὸν ἀγέρα
 Εἶδε νὰ τοῦ σκορπίζει τὸ κανόνι
 Τάσκέρι του, καὶ σὰ δαιμονισμένο
 Νὰ τοῦ ἀδράζει τὸ ἀδέρφι ἀπ' τὸ πλευρὸ του.
 Ἐκεῖνος θυμωμένος; Κάτι τρέχει
 Πολὸ σπουδαῖο, πηγαίνω νὰ τὸν εὔρω
 Ἄν εἶναι θυμωμένος θάχει αἰτίες.

ΔΕΣΔ. Πήγγαινε, Γιάγο, ναί. (Ὁ Γιάγος φεύγει).

Ἀπ' τὴ Βενετιὰ

Κάποιε δουλειὰ τοῦ κράτους δίχως ἄλλο,
 Ἢ κάποιε σκευωρία ποὺ ἐδῶ στὴν Κύπρο
 Κλωσιότουν καὶ ποὺ τώρα ἦρθε σι' αὐτιά του,
 Θὰ ἐθλόωτε τὸν ξάστερο τὸ νοῦ του.
 Οἱ ἀνθρώποι σὲ περίστατες παρόμοιες
 Μὲ πράματα κατώτερα θυμόνουν,
 Ἄν καὶ πολὺ μεγάλα τοὺς ταράζουν.
 Ἔτσι εἶναι πάντα. Τῶνόντι, ἄς μᾶς πονέσει
 Τὸ δάχτυλο ἀπὸ κείνο θὰ κολλήσουν
 Καὶ τ' ἄλλα μᾶς τὰ μέλη, τὰ γερά
 Τὸν ἴδιον πόνο. Πρέπει νὰ σκεφτοῦμε
 Πῶς φυσικὰ θεοὶ δὲν εἶναι οἱ ἄντρες,
 Κι' ἄς μὴν ἀπαντυχαίνουμε ἀπὸ αὐτοὺς
 Ἀνασχοπέε ποὺ μοναχὰ τσιριάζουν
 Στὴν τελετὴ τοῦ γάμου. Ὁμένα, Αἰμίλια,
 Τὸ φέροισό του ἐγὼ, ποὺ πολεμιστρά
 Εἶμαι ἄθλια, μὲ τὴν ἴδια τὴν ψυχὴ μου
 Ἐδίκασα; μὰ τώρα ἀναγνωρίζω

Πῶς πλέρωσα τοὺς μάρτυρες κι' ἀδίκως
 Τὸν ἐκατηγοροῦσα.

ΑΙΜ. Ὁ Θεὸς ἄς κάμει

Ἀλήθεια νάναί μόνο καθὼς λές
 Δουλειές τοῦ κράτους κι' ὄχι φαντασίες
 Καὶ ἰδέες ποὺ τὲς σκωφίστηκε ἀπὸ ζήλεια.
 ΔΕΣΔ. Ὁμέ, ποτὲ δὲν τοῦδωσα ἀφορμή.

ΑΙΜ. εἰς οὐρανὸν ἦλθον τὸ ρωτᾶ ποτὲ ὁ ζηλιάρης,

Κι' οὔτε ποτὲ ζηλεύει γιὰ μιὰ αἰτία,

Γιατὶ ζηλιάρης εἶναι αὐτὸς ζηλεύει.

Ἢ ζήλεια τέρας εἶναι ποὺ γεννιέται

Καὶ σπέρνεται μονάχο ἀπ' τὸν ἑαυτὸ του.

ΔΕΣΔ. Τοῦ Ὁθέλλου τὴν καρδιὰ ἀπὸ αὐτὸ τὸ τέρας

Ἄς τὴ φυλάξει ὁ Θεός.

ΑΙΜ. Ἀμήν, Κυρά μου.

ΔΕΣΔ. Πάω νὰ τὸν εὔρω. Κάσσιε, ἐδῶ σεργιάνη

Κι' ἂν τὸν ἰδῶ πλιὸ μαλακόν, θὰ φέρω

Ὅμπρός τὸ ζήτημά σου καὶ θὰ κάμω

Τὰ δυσεικά μου γιὰ νὰ τὸ τελειώσω.

ΚΑΣ. Σ' εὐχαριστῶ, Κυρά μου, ταπεινά.

Ἢ Δεσδεμόνα καὶ ἡ Αἰμίλια φεύγουν.

Ἔρχεται ἡ Μπιάνκα.

ΜΠΙΑΝΚΑ. Γειά σου, κλέ μου, Κάσσιε.

ΚΑΣ. Ὁραία μου Μπιάνκα,

Τί κάνεις; γιατί ἐβγήκες ἀπ' τὸ σπίτι;

Ὁλοένα, ἀγάπη, ἐρχόμουν νὰ σ' εὔρω,

ΜΠΙΑΝ. Κ' ἐγὼ σπῖτι σου πήγγαινα, ἀκριδὲ μου.

Δὲ σ' εἶδα μιὰ ὀδομάδα, ἑπτὰ μερόνυχτα,

Σκέψου καλὰ: ἑκατὸν ἐξήντα ὀχτῶ ὥρες,

Κι' ὥρες ἀναμονῆς τοῦ ἀγαπημένου,

Ὁρες ποὺ ἢ καθεμιὰ τους πλιὸ νωθρὴ εἶναι

Παρὰ ἑκατὸν ἐξήντα μερονύχτα

Σκοτίζει τὸ λογάριασμα.

ΚΑΣ. Συμπάθειο.

Αὐτὲς τὲς μέρες, Μπιάνκα, μ' ἐπλακῶσαν

Μαυρεὶ ἰδέες, μὰ ἀπόδω καὶ μπροστὰ

Θάμι πλιὸ ταχτικὸς γιὰ νὰ πλερώσω

Τὲς ἑλλειψες ποὺ μοῦχεις λογαριάσει.

Τῆς δίνει τὸ μαντήλι τῆς Δεσδεμόνας.

Γλυκειά μου Μπιάνκα, αντίσκωσέ μου αυτό
Τὸ κέντημα.

ΜΠΙΑΝ. Πού τῶβρηκες, αὐ Κάσσιε;
Δῶρο καινούργιας φιλενάδας θάναι.
Εἶχα αισθανθεῖ τὴν ἔλλειψή σου, τώρα
Καὶ τὴν αἰτία γνωρίζω. Ἄ τέτοιος εἶσαι!
Καλὰ καλὰ.

ΚΑΣ. Ὁχ ἡσύχασε καυμένη.
Τὲς τιποτένιες ὑποψίες σου ρίχ' τες
Στὰ δόντια τοῦ διαδόλου ὄθε τὲς πῆρες.
Τώρα ζηλεύεις καὶ νομίζεις πούναι
Σημάδι ἀγάπης καποικιανῆς Κυρίας.
Ὅχι, μὰ τὴν ἀλήθεια.

ΜΠΙΑΝ. Μὰ ποιανοῦ εἶναι;
ΚΑΣ. Ἀγάπη μου δὲν ξέρω. Ἐγὼ τὸ βρήκα
Στὴν κάμαρά μου καὶ πολὺ μοῦ ἀρέσει
Τὸ κέντημά του, πρὶν μοῦ τὸ ζητήσουν—
Καὶ βέβαια θὰ μοῦ τὸ ζητήσουν—θέλω
Νὰ τῶχω ἀντισκωμένο. Πάρ' το ἐσὺ
Κι' ἀντίσκωσ' το. Καὶ τώρα ἐδὼ ἀφησέ με.

ΜΠΙΑΝ. Νὰ σ' ἀφήσω; Γιατί;
ΚΑΣ. Γιατί προσμένω
Ἐδὼ τὸ στρατηγὸ καὶ λέω δὲν εἶναι
Κέρδος γιὰ μέ, οὔτε θέλω μὲ γυναικῶ
Νὰ μ' εὔρει.

ΜΠΙΑΝ. Καὶ γιατί, παρακκλώσε;
ΚΑΣ. Ὅχι γιατί δὲ σ' ἀγκυρῶ καθόλου.
ΜΠΙΑΝ. Ἀλλὰ γιατί δὲ μ' ἀγκυρῶ. Στὸ δρόμο
Συντρόφεψέ με λίγο, ἂ δὲ θαριέσαι
Καὶ πές μου ἂν θὰ σ' ἴδω πρὸς τὸ βραδάκι.
ΚΑΣ. Μὰ τὴν σου μόνο λίγο μπορῶ νᾶρθω,
Τι τὸν προσμένω ἐδῶ. Μὰ θὰ σ' ἴδω.
ΜΠΙΑΝ. Καλὰ. Κατὰ τὴν ὥρα ἂς ἀρμενίσω.
(Φεύγουν).

ΠΡΑΞΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Στὴν Κύπρο. Μπρὸς στὸ καστέλλι.

Ἐρχονται ὁ Ὀθέλλος καὶ ὁ Γιάγος.

ΓΙΑΓ. Τὸ λές σωστό;
ΟΘΕΑ. Σωστό; Τί πρᾶμα Γιάγος;
ΓΙΑΓ. Τι; Τὸ νὰ δίνει μίξ κρυφὰ φιλιὰ;
ΟΘΕΑ. Πηράνομα φιλιὰ;
ΓΙΑΓ. Ἦ καὶ νὰ πλῆγιάζει
Ὀλόγυμνη μὲ δυὸ ὥρες στὸ κρεβάτι
Ἀντάμα μὲ τὸ φίλο τῆς ἀθῶα;
ΟΘΕΑ. Γυμνὴ σ' ἓνα κρεβάτι, Γιάγος, ἀθῶα!
Μὰ αὐτὸ εἶναι τοῦ διαδόλου ὑποκρισία!
Εκεῖνοι ποῦ τὸ κάνουν, κι' ἂς εἶναι ἄγιοι,
Πειράζουν τὸ Θεὸ καὶ τοὺς πειράζει
Ὁ διάβολος.

ΓΙΑΓ. Αἱ τίποτα δὲν κάνουν,
Τὸ σκόνταμμα μικρὸ εἶναι. Μὰ ἂν χαρίσω
Τῆς γυναικὸς μου ἓνα μαντήλι—
ΟΘΕΑ. Τότες;
ΓΙΑΓ. Αἱ τότες, Κύριε, εἶναι δικό τῆς' κι' ὄντας
Δικό τῆς, θὰ μπορεῖ νὰ τὸ χαρίσει
Ὅποιανοῦ θέλει, λέω.
ΟΘΕΑ. Καὶ τῆς τιμῆς τῆς
Φυλάχτρα εἶναι, μπορεῖ νὰ τῆνε δώσει;
ΓΙΑΓ. Θυσία ποῦ δὲ θεωριέται εἶναι ἡ τιμὴ τῆς.
Πολλοὶ ποῦ δὲν τὴν ἔχουν εἶναι τίμιοι.
Ἄλλὰ γιὰ τὸ μαντήλι,—
ΟΘΕΑ. Στὴν ἀλήθεια

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΚΡΙΤΙΚΟΙ ΤΟΥ «ΦΛΟΙΣΒΟΥ»,

Ἀριστοῦργημα, φυσικά, τὸ δράμα τοῦ Ἄλκη Θουλόου, ποῦ παίχτηκε τὶς προάλλες στὸ θέατρο τῆς δ. Κοποπούλης, δὲν εἶναι· δείχνει ὅμως τὸ δράμ' αὐτὸ κάποιο ταλέντο δραματικὸ ἄξιο σεβασμοῦ κ' ἔχει κάποια πνοὴ δημιουργικῆ, ποῦ λείπει ὀλίγε ἀπὸ διάφορα ἄλλα σκηνακὰ κολοκῦθια ποῦ λιβάνισε ὡς τώρα ἡ «Ἐστία» (ἢ τόσο αὐστηρὴ καὶ αἰμοβόρα γιὰ τὸ «Φλοῖσβου») κ' οἱ ἄλλοι κρισογράφοι τοῦ τύπου. Κι αὐτὸ ἔπρεπε νὰ κοιτάξουν οἱ κρισογράφοι καὶ νάφισουν καταμέρος τὶς φιλοσοφίες τους γιὰ τὰ ὑπερκόσμια καὶ τὰ ὑποκόσμια δράματα, ποῦ μὲ τόση εὐκολία μᾶς τὶς ἀραδιάσανε.

Εἶχανε χρέος νὰ προσέξουν καὶ σὲ κάτι ἄλλο, σημαντικὸ, οἱ κρισογράφοι. Νὰ προσέξουνε στὴ γλώσσα τοῦ «Φλοῖσβου», στὴν καθάρια καὶ ἀνεγάρδιαστη δημοτικὴ τοῦ γλώσσα, ποῦ φανερώνει ὄχι μόνον μελέτη καλοσυνειδητῆ μὰ καὶ παληκαριὰ ἀσυνήθιστη. Καὶ σὰ συλλογιστεῖ κανεὶς πὼς ὁ συγγραφέας εἶναι κορίτσι, παιδί ἀκόμα, μόλις δεκαοχτὼ χρονῶνε, καὶ πὼς κατέβηκε στὸ κονταροχτύπημα, γιατί τέτια σημασία εἶχε ἡ θεατρικὴ ἐκεῖνη παράσταση, δίχως κανένα συβιβασμὸ καὶ δίχως καμιά ὑποχώρηση, ἢ παληκαριὰ τοῦ τότε γίνεται ἄξιοσέβαστη καὶ ἀπ' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς βετεράνους τῆς Δημοτικῆς.

Οἱ κριτικοὶ τοῦ «Φλοῖσβου» αὐτὸ ἔπρεπε νὰ κοιτάξουν καὶ νάφισουν καταμέρος τοὺς ἄπρετους σαρκασμοὺς ἀπὸ τὴ μιά μεριὰ καὶ τὰ κοῦφια παινέματα ἀπὸ τὴν ἄλλη. Εἶχε, φυσικά, ἀρκετὲς σκηνακὲς ἀτέλειες ὁ «Φλοῖσβος». Μὰ οἱ ἀτέλειες αὐτὲς εἰν' ἀπὸ κείνες ποῦ διορθιώνονται μὲ τὸν καιρὸ καὶ μὲ τὴ δουλειά. Οἱ ἀρετὲς ὅμως ὑπάρχουν κ' οἱ ἀρετὲς μᾶς βεβαιώνουν πὼς ὁ Ἄλκης Θουλόος θὰ γράφει μὴ μὲρα, καὶ ἴσως πολὺ σύντομα, ἔργα ἱκανὰ νὰ συγκινήσουν καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς δύσκολους σημερινούς κριτικούς του.

Θὰ γ ρ ἄ ψ ε ι, εἶπα, καὶ τὸ ὑπογραμμίζω. Μὰ γιὰ νὰ γράφει, ἀνάγκη πᾶσα νὰ βουλώσει, σὰν τὸν Ὀδυσσεύα, ταυτιά του μὲ κερί καὶ νὰ μὴν ἀκούει τὰ δολερὰ παινέματα λογίων ποῦ πάσχουν ἀπὸ ἓνα εἶδος κοινωνικὸ στομιτισμὸ καὶ ξεχνοῦν τὴ συνείδηση στὸ συρτάρι τοῦ γραφείου τους.

Ο ΑΚΡΙΤΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. ΜΜ. Τὴν Τετάρτη τὸ δειλινὸ δίχως ἄλλο. Εἶναι ἀνάγκη.—κ. Κλ. Παρ. Σὲ παρακαλοῦμε νὰ περάσεις ἀπὸ τὸ γραφεῖο νὰ κανονίσῃς τὸ λογαριασμὸ σου. Τὸ λὲς καὶ τὸ ξαναλὲς μὰ δὲν τὸ κάνεις καὶ θὰ μᾶς ἀναγκάσεις νὰ σοῦ τὸ θυμίζουμε σὲ κάθε φύλλο.

ΑΠΛΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

» Ἀπαντηθήκανε μιὰ μέρα,
» Νιῶθαν σὰ νᾶρχωνται ἀπὸ πέρα,
» — Κόμους χαμένους μέσ' στὸ Πέρα—
» Γιὰ νὰ ἰδωθοῦν κείνη τῆ ἔπρα».

Σκοτεινὰ βρέχει στὴν καρδιά μου,
Ἡ βροχὴ πέφτει κι' ὄλο κλαίει
Κ' ἡ συνεφιὰ βαριά ὄλο λέει
Τὸ Παραμῦθι στὴν καρδιά μου.

» Χωρίστηκαν τὴν ἴδια μέρα,
» Νὰ φύγουν ἔπρεπε πὺδ πέρα
» — Κόσμους χαμένους μέσ' στὸ Πέρα—

» Καὶ πιά ποτὲ δὲν εἰδωθήκαν.»

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμὴ Πειραιῶς—Ἀλεξανδρείας

Μόλις ἐκ τῶν ἀγγλικῶν ναυπηγείων παραλειφθὲν θαλαμηγὸν «ΣΥΡΙΑ» ταχύτητος 15 μιλίων, ἀμυθῆτου πολυτελείας καὶ ἀνέσεως ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παράλια Τρούμ' πας) ἑκαστον ΣΑΒΒΑΤΟΝ ὥρα 3 μ. μ. κατ' εὐθείαν δι' Ἀλεξάνδρειαν.

Γραμμὴ Πειραιῶς-Θεσσαλονίκης-Καβάλλας

Γραμμὴ Πειραιῶς-Κωνσταντινῶν

Τὸ μὲ διπλοῦς ἑλικας καὶ μηχανὰς ἀφθάστου ταχύτητος πολυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιον «ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παράλια Τρούμ' πας).

Ἐκαστὴν ΤΕΤΑΡΤΗΝ, ὥραν 10.30' μ. μ., διὰ Σύρον, Ἀνδρον, Κίρθηον καὶ Τήνον.

Ἐκαστὴν ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ, ὥραν 8ην μ. μ. κατ' εὐθείαν διὰ Θεσσαλονίκην-Κιβάλλαν.

Διὰ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ Πρακτορεῖα ταξειδίων κ. κ. Θωμᾶ Κοῦκ καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γκιόλμαν καὶ Σ. Σωτιάδου, (Πλατεῖα Συντάγματος) καὶ Ἰωάν. Ρέντα (παρὰ τὸν ἡλεκτρικὸν σταθμὸν Ὀμοιοῖας).

Ἐν Πειραιεῖ. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 44, (ἔπιθεν Ἀγίας Τριάδος).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μ. Π. Σαλβάγον, ὁδὸς Ἀντωνιάδου

(Ἐκ τοῦ Πρακτορεῖου)

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γενικὸς Διευθυντὴς **ΛΕΩΝΙΔΑΣ Α. ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ**
ΤΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ—ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Τὸ μέγα Ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

"ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ"

θέλει ἀναχωρῆσαι ἐκ Πειραιῶς (μέσφ Καλαμῶν-Πιτρῶν) κατ' εὐθείαν διὰ νέαν Ὑόρκην τὴν 25 Ὀκτωβρίου.
Ὁ νεότευκτος ὑπερωκεάνιος κολοσσὸς

"ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ,"

Μόλις ἐκ τῶν Ἀγγλικῶν ναυπηγείων παραλειφθὲν, χωρητικότητος 18,000 τόννων, ἀνωτάτης κανονικῆς ταχύτητος 20 μιλίων καθ' ὥραν, ἀληθινῆ πλωτῆ πύλις ἀφθάστου πολυτελείας καὶ ἀνέσεως, θέλει ἀναχωρῆσαι ἐκ Πειραιῶς διὰ Ν. Ὑόρκην τὴν 26 Ὀκτωβρίου.

Ἐπίσης τὸ ταχύπλοιο θαλαμηγὸν ὑπερωκεάνιον

ΠΑΤΡΙΣ

ἀναχωρῆσαι ἐκ Πειραιῶς κατ' εὐθείαν διὰ Ν. Ὑόρκην τὴν 2 Νοεμβρίου.

Δι' ἐπιτάγας, εἰσιτήρια καὶ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : Πρακτορεῖον Ἐθν. Ἀτμοπλοίας ὁδὸς Ἀπελλοῦ 1. Ἀριθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ : Γενικὸν Πρακτορεῖον Ἐθν. Ἀτμοπλοίας τῆς Ἑλλάδος, ὁδὸς Φίλωνος ἀρ. 44 (ἔπιθεν Ἀγίας Τριάδος). Ἀρ. τηλ. 127.

Οἱ θέλοντες νὰ ἀσφαλίσωσι θέσεις ἀνάγκη νὰ δηλώσωσι ἐγκαίρως εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἐταιρίας καὶ εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀνεγνωρισμένους ἀντιπροσώπους.

Ὑποστηρίζοντες τὰ Ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια, ὑποστηρίζετε τὴν Σημαίαν ὅσας, μεγαλύνετε τὴν Πατρίδα ὅσας.